

EDİTÖRÜN NOTU

Yönetim Bilimleri Dergisi'nin 27. sayısını huzuruna çıkarıyoruz. Üniversitemiz "sürdürülebilir performansı ve gelişmeyi referans alan bir üniversite" misyonu ile; bilime, akademik camiaya ve topluma hizmet etmeyi benimsemiş, Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinden biridir.

Dergimizin son sayısında iktisadi ve idari bilimlerin çeşitli alanlarından akademisyenlerin hazırladığı çalışmalar bulunmaktadır. Toplam 24 makalenin yer aldığı 27. sayıda çok çeşitli Türkçe ve İngilizce makaleyi siz değerli okuyucularımıza sunuyoruz.

Dergimizin bu sayısında;

Lere AMUSAN tarafından kaleme alınan "Social Sciences as Imperialism: Analysis of the Global Economic Crisis of 2008 and Development Gaps in the Third World States" isimli çalışmada; her bir teorinin bir amacı olduğundan hareketle, sosyal bilimler alanında da küresel teorilerin çevre tarafından şekillendirildiği ifade edilmektedir. Kendi paradigmasını küreselleştirmeye çalışan teorisyenler; kültür, din ve siyasi farklılıkların etkisini yaymaktadır. Çalışmada küresel ekonomik kriz ve üçüncü dünya ülkelerindeki gelişmişlik açığı ışığında sosyal bilimler değerlendirilmektedir.

Hüseyin ERKUL, Hüseyin KARA ve Savaş ŞİMŞEK tarafından "ABD ve Almanya Yerel Yönetimlerinin Karşılaştırılması" isimli çalışma hazırlanarak dergimize ulaştırılmıştır. Çalışmada; yerel yönetimlerin, doğrudan demokrasinin en önemli araçlarından birisi olduğundan hareketle, federal devlet yapısında, demokrasisini yerleştirmiş, yerel yönetimler açısından da iyi uygulama örnekleri geliştirmiş olan Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Federal Almanya Cumhuriyeti'nin yerel yönetimleri incelenmektedir. Bu kapsamda iyi uygulama örnekleri ortaya konmaktadır.

Çiğdem Börke TUNALI tarafından kaleme alınan, "The Effect of Research and Development Spending on Economic Growth in OECD Countries-OECD Ülkelerinde, AR-GE Harcamalarının Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi" isimli çalışmada; toplam ve özel sektöre AR-GE harcamalarının ekonomik büyüme üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı, uygulanan ekonometrik model ile ortaya konmaktadır. Çalışmada ayrıca toplam ve özel sektör Ar-Ge harcamaları yerine, kamu Ar-Ge harcamalarının ekonomik büyümede daha verimli olduğu görüşü vurgulanmaktadır.

Şebnem ASLAN ve Şerife GÜZEL tarafından hazırlanan, "Algılanan Örgütsel Destek, İş Özellikleri ve Kontrol Odağı Faktörlerinin İşgören Yabancılaşması Üzerine Etkileri" isimli çalışmada iç kontrol odağının, yabancılaşmanın sosyal izolasyon boyutuna düşük düzeyde negatif yönde; dış kontrol odağı ve iş özelliklerinin, yabancılaşmaya negatif ve düşük düzeyde etkisi olduğu sonuçları bulunmuştur.

Yavuz YILDIRIM tarafından kaleme alınan "Healthier and More Educated Society Improves Multifactor Productivity: Time Varying Relationships-Sağlıklı ve Daha Eğitimli Toplum Çoklu Faktör Verimliliğini Arttırır: Zamanla Değişen İlişkiler" başlıklı makalesinde, beşeri sermaye tarafından oluşturulan dışsallıkların, çoklu-faktör verimliliği üzerindeki etkilerini analiz etmektedir.

Fatih DEMİR, "Avrupa'da Kamu Sektöründe İnovasyon ve Yenilikçi Yöntemler" başlıklı makalesinde, Avrupada kamu sektöründe inovasyon uygulamalarını tanıtmayı amaçlamaktadır. Özellikle bürokrasiyi azaltmaya ve bilgi-iletişim teknolojilerini kullanmaya yönelik olarak geliştirilen politikaların incelenmesi ile Türkiye'deki benzer çalışmalara ışık tutulması hedeflenmektedir.

Nuri ÖMÜRBEK, Meltem KARAATLI ve Hafize Gonca CÖMERT tarafından kaleme alınan, "Ahp-Saw ve Ahp-Electre Yöntemleri ile Yapı Denetim Firmalarının Değerlendirilmesi" başlıklı makale dergimizin bu sayısında yer verilen çalışmalar arasında yer almaktadır. Ülkemizde imar ve yapılanma faaliyetlerinin denetimi ile ilgili geçmişten bugüne yürürlüğe giren kanunların değerlendirilmesi ile başlayan çalışmada binaların yapımında gerekli usul ve esasların yerine getirilmesini sağlayan ve kontrol eden yapı denetim firmalarının seçiminde birden fazla kriterin etkili olduğu vurgulanmaktadır. Çalışmada, çok kriterli karar verme tekniklerinden AHP (Analytic Hierarchy Process), ELECTRE (Elimination and Choice Translating Reality) ve SAW (Simple Additive Weighting) yöntemlerinin Isparta İlinde inşaat sektöründe yapı denetim firması seçiminde uygulanması işlenmektedir.

Selçuk İPEK ve Benan ÇIPLAK tarafından dergimize ulaştırılan "Türkiye'de Sosyal Belediyecilik ve Sosyal Bütçe Uygulamaları: Çanakkale Belediyesi Örneği" isimli çalışmada Çanakkale Belediyesi'nin sosyal hizmetlere ayırdığı harcamalar ile sosyal belediyecilik algısı ve öneminin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Çanakkale Belediyesi bütçeleri ve faaliyet raporları değerlendirilmektedir.

Hatice Güçlü NERGİZ'in hazırladığı "Turizm Sektöründe Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerine Bir Değerlendirme" isimli çalışmada; turizm işletmelerinde örgütsel vatandaşlık davranışı ile ilgili kavramsal ve görgül literatürün bir taraması yapılmıştır. Yazar çalışmasında; örgütsel vatandaşlık davranışı ile ilgili ilk çalışmalarda gönüllülük esasının geçerli olduğunu ifade etmektedir. Sonraki çalışmalarda; görev performansının gerçekleşmesini sağlayacak, sosyal ve psikolojik çevreyi destekleyen davranışlar olarak ifade edilmiştir. Turizm işletmeleri kapsamında; otel, seyahat acentesi ve yiyecek-içecek işletmelerinde örgütsel vatandaşlık davranışı konusunda araştırmaların mevcut olduğu, araştırmalarda yoğunlukla lider-üye etkileşimi, örgütsel bağlılık, algılanan örgütsel destek, psikolojik güçlendirme, iş tatmini ve iş performansı ile örgütsel vatandaşlık davranışı arasındaki ilişkilerin incelendiği sonucu ortaya konmuştur.

Mustafa KARA tarafından dergimize gönderilen "Türkiye'de Merkezileşme-Yerelleşme Tartışmaları ve Hizmet Sunumunda Ölçek Sorunu" isimli çalışma; mülki idare amirleri ve belediye başkanları bakış açısından, hangi hizmetlerin merkezi, hangilerinin yerel ve hangilerinin de birlikte sunulması gerektiğinin ortaya konmasını amaçlamıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde görüşme yönteminden yararlanılmış, veriler betimsel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, savunma, kamu düzeni ve güvenlik hizmetlerinin merkez; kentsel altyapı hizmetleri, çevre koruma ve iskan işleri hizmetlerinin yerel ölçekte sunulması noktasında katılımcıların ortak görüşte oldukları belirlenmiştir.

Sedat BOSTAN ve İbrahim DURMUŞ'un kaleme aldığı "Yöneticilerin Karar Sürecinde Zamanı Kullanması Üzerine Bir Araştırma" isimli çalışmada; yöneticilerin karar süreçlerindeki zamanlarını nasıl kullandıkları, bu sürecin hangi aşamasına kadar geldiklerinin tespit edilmesine çalışılmaktadır. Çalışmada yöneticilerin karar sürecinde, problemi fark etme zamanları, problemi tanımlama zamanları, problemi çözme zamanları ve değişik durumlar karşısındaki karar zamanları ve bu sürecin kendi içerisindeki farklılıkları sektörde (özel-kamu), yönetici eğitim durumu, statüsü, cinsiyeti, yaşı, tecrübesi ve kurumun (işletmenin) faaliyet alanlarına uyarlanmış ve anlamlı farklılıklar elde edilmiştir.

Necati CERRAHOĞLU'nun hazırladığı "Spor Ekonomisi Bilim Dalının Gelişim Analizi" isimli çalışma; sporun küçük ve kazanç hedefsiz işletmelerde üretilen hizmetlerle sınırlı iken; artan ticarileşme ve profesyonelleşme trendleri ile kazanca yönelik ticarileşmiş alanının büyümesi sürecini tartışmaktadır. Yazar ayrıca çalışmasında ülke örneklerine yer vermektedir.

Funda ER ÜLKER ve Gülen ÖZDEMİR tarafından kaleme alınan "İş Tatmininin Örgütsel Bağlılığa olan Etkisi: Kooperatif İşletmeler Örneği" isimli çalışmada kooperatiflerde çalışan işgörenlerin, iş tatmin düzeylerinin ve örgütlerine olan bağlılıklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan analizlerde çalışanların örgütsel bağlılık düzeylerinin, iş tatmin düzeylerinden olumlu yönde etkilendiği, iş tatminine ilişkin bulguların yüksek oranda memnuniyet yönünde olduğu ve çalışanların örgütlerine karşı devam bağlılığı hissetmekle birlikte, duygusal bir bağlılık hissetmedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Seda YAVUZASLAN ve Halis KALMIŞ'ın "İşletmelerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Karar Yönetimi Üzerindeki Etkisi ve Borsa İstanbul A.Ş. Şirketleri Üzerinde Bir Uygulama" başlıklı makalesi; 2005-2010 yılları arasında Borsa İstanbul A.Ş.'ye kote şirketlerin içsel kurumsal yönetim mekanizmaları ile karar yönetimi arasındaki ilişkileri incelemektir. Çalışmanın analiz sonuçları; karar yönetimi uygulamalarını azaltan kurumsal yönetim mekanizmaları olarak; yönetim kurulu ve denetim komitesindeki icracı olmayan üye sayısının çoğu ile denetim komitesi üye sayısı olarak belirlemiştir.

Serkan POLAT ve Semra AKTAŞ POLAT tarafından hazırlanan "Normlar, Güven ve Sosyal Ağlar Temelinde Sosyal Sermaye ve Turizm" başlıklı makale; normlar, güven ve sosyal ağlar bileşiminin bir ürünü olan sosyal sermayenin, dünya sıralamasında ön sıralarda yer alan turizm destinasyonları bağlamında bir farklılaşmaya neden olup olmadığını araştırmaktadır. Turist sayısı açısından dünya sıralamasında önde yer alan ülkelerin sosyal sermaye düzeyinin yüksek olmadığı ve sosyal sermayenin bu ülkeler arasında önemli bir farklılaşmaya yol açmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Abdurrahman BENLİ, Bora YENİHAN ve Mert ÖNER tarafından yazılan "Aile Hekimlerinin İş Tatmin Düzeyleri ile Yaşadıkları İş-Aile Çatışması Seviyeleri Arasındaki İlişki: Kocaeli Örneği" isimli çalışmada; Kocaeli'nde görev yapan aile hekimlerinin iş tatmin düzeyleri ile yaşadıkları iş-aile çatışmaları arasındaki ilişkiyi tespit etmek, cinsiyet farklılıklarının iş tatmin düzeyleri ve yaşadıkları iş-aile çatışmaları üzerinde etkisi olup olmadığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmada, Kocaeli'nde görev yapan aile hekimlerinin iş tatmin düzeyleri ile yaşadıkları iş-aile çatışması seviyeleri arasında negatif yönlü ve anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

Bayram AKAY ve Oğuz TÜRKAY'ın kaleme aldığı "Araç Kiralama Sektöründe Rekabet Belirleyicilerinin İşletme Performansına Etkisi: Turizm Destinasyonlarında Bir Araştırma" isimli çalışma; sektörde rekabet belirleyicilerinin, işletme performansı üzerine etkilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmada karma araştırma metodu kullanılmaktadır. Araştırma sonucunda, araç kiralama sektöründe bilgi teknolojileri kullanımı, stratejik işbirlikleri, hizmet kalitesi, birleşme veya satın alma, pazarlama iletişimi ve rekabetçi fiyat sunma öğeleri, rekabet belirleyicileri olarak tespit edilmiştir. Rekabet belirleyicilerinden; bilgi teknolojileri kullanımı, hizmet kalitesi ve pazarlama iletişiminin, işletme performansını etkilediği tespit edilmiştir.

Muhammet KARANFİL ve Mustafa TORUN tarafından hazırlanan "1980-2013 Dönemi Türkiye Ekonomisinde Enflasyon ve Faiz Oranı Arasındaki İlişki" isimli çalışma; 1980-2013 dönemi Türkiye ekonomisi için enflasyon ve faiz oranları arasındaki ilişki incelenmiştir. Ulaşılan sonuçta; modelde yer alan değişkenler arasında uzun dönemli ilişki tespit edilmiştir. Faiz oranında ve GSYİH'dan enflasyon oranına doğru bir nedensellik bulunmuştur. Ayrıca faiz oranı ile GSYİH arasında da çift yönlü bir nedensellik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Esra SİVEREKİLİ ve Hatice Gül ERTUĞRUL tarafından kaleme alınan "Mirasirlikten Diasporaya Doğru: Suriyeli Sığınmacıların Vergi Algısı Üzerindeki Etkisine Yönelik Bir İnceleme" isimli çalışmada Suriye'deki iç savaş dolayısıyla Türkiye'ye sığınan mültecilerin vergi yükümlülükleri üzerindeki etkileri ele alınmıştır. Anket çalışmasıyla; bir yandan göç olgusunun, vergi algısını olumsuz yönde etkilediği, diğer taraftan da insani ve vicdani nedenlerle devlet tarafından mağdurlara yapılan yardımların desteklediği ortaya konmuştur.

Feyza BALAN tarafından hazırlanan "Politik İstikrar ve Devlet Harcamaları İlişkisi: 1986-2013 VAR Analizi" isimli çalışmada Türkiye için 1986-2013 dönemini kapsayan yıllık veriler kullanılarak politik istikrar ve devletin nihai tüketim harcamaları ilişkisi VAR analizi kapsamında araştırılmıştır. Türkiye ekonomisinde politik istikrarın ve devlet harcamalarının birbirlerinin Granger nedeni olmadıklarını, ancak politik istikrarın devlet harcamalarında meydana gelen değişimin %8'ini; devlet harcamalarının da politik istikrarda meydana gelen değişimin %13'ünü açıkladığı yönünde bulguları ortaya koymuştur.

Sedat ALATAŞ ve Mesut ÇAKIR tarafından kaleme alınan "The Effect of Human Capital on Economic Growth: A Panel Data Analysis-Beşeri Sermayenin Ekonomik Büyümeye Etkisi Panel Veri Analizi" isimli çalışmada beşeri sermaye ve ekonomik büyüme arasındaki ilişki, 65 ülke için 1967-2011 dönemini kapsayacak şekilde analiz edilmiştir. Eğitim ve sağlık değişkenleri için elde edilen katsayılar, beşeri sermayenin ekonomik büyüme üzerindeki etkisinin gelişmekte olan ülkeler için pozitif ve istatistiki olarak anlamlı olduğunu göstermiştir.

Bünyamin BACAK, Ecehan K. YABANOVA ve Ulaş YABANOVA tarafından hazırlanan "Hizmet İçi Eğitimde Teknoloji Uygulamaları" isimli çalışmada teknoloji temelli hizmet içi eğitim uygulamalarının artan kullanımını tartışmaktadır. Çalışmanın, işletmelerin teknoloji temelli hizmet içi eğitim süreçlerini planlarken başvurabilecekleri bir kaynak olması planlanmıştır.

Ceyda KÜKRER tarafından kaleme alınan "İnternet Ortamındaki Bazı Faaliyetlerin Kavramsal Tanımları ve Türk Vergi Sistemi Karşısındaki Durum-

larının Değerlendirmesi” isimli çalışma, teknolojik gelişmelere bağlı olarak internet ortamında yürütülen ekonomik faaliyetlerin vergi boyutunu incelemiştir. Çalışmada; Türkiye’de vergi mevzuatında doğrudan ve dolaylı olarak bu faaliyetlerin vergilendirilmesine yönelik çeşitli hükümlerin olduğu değerlendirilmiştir.

Tanju ÇOLAKOĞLU ve Ali Şahin ÖRNEK tarafından hazırlanan “Üstlerin Sahip Olduğu Duygusal Zeka Yetilerinin, Astlar Tarafından Algılanması ve Astların Motivasyonları Üzerinde Etkisi: ÇOMÜ Öğretim Elemanları ve Öğrencileri Örneği” isimli çalışmada; çalışma hayatında duygusal zeka, algılama ve motivasyon arasındaki ilişkinin araştırılmıştır.

İçten saygılarımızla

Doç. Dr. Suat UĞUR